

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Petra Černého, Ph.D., a soudců Mgr. Ladislava Vaško a Mgr. Radima Kadlčáka ve věci

žalobce: **Hnutí DUHA – Friends of the Earth Czech Republic**, IČO: 15547779
sídlem Cejl 460/35, 602 00 Brno
zastoupený JUDr. Jaromírem Kyzourem, advokátem
sídlem Lublaňská 18, 120 00 Praha 2

proti
žalovanému: **Krajský úřad Ústeckého kraje**
sídlem Velká Hradební 3118/48, 400 02 Ústí nad Labem

za účasti osoby
zúčastněné

na řízení: **Lesy České republiky, s.p.**, IČO: 42196451
sídlem Přemyslova 1106/19, 500 08 Hradec Králové

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 29. 7. 2021, č. j. KUUK/101817/2021,

takto:

- I.** Rozhodnutí Krajského úřadu Ústeckého kraje, ze dne 29. 7. 2021, č. j. KUUK/101817/2021, **se zrušuje** a věc **se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- II.** Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši **13 140 Kč** do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.
- III.** Osoba zúčastněná na řízení **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

Shodu s prvopisem potvrzuje: I. T.

Odůvodnění:

1. Žalobce se žalobou podanou prostřednictvím svého právního zástupce v zákonem stanovené lhůtě domáhal zrušení schvalovacího výměru žalovaného ze dne 29. 7. 2021, č. j. KUUK/101817/2021, jímž byl výrokem A. podle § 27 zákona č. 289/1995 Sb., o lesích (dále jen „lesní zákon“), schválen lesní hospodářský plán na období od 1. 1. 2021 do 31. 12. 2030 (dále jen „LHP“) pro lesní hospodářský celek Litvínov (dále jen „LHC“), kód 403 000 (vlastník – Česká republika, práva a povinnosti se vztahují na osobu zúčastněnou na řízení) o celkové výměře pozemků určených k plnění funkcí lesa – 16 083,90 ha se stanovením závazných ustanovení podle § 24 odst. 2 lesního zákona, výrokem B. byla povolena výjimka v rámci schválení plánu podle § 48a odst. 1 písm. e) lesního zákona ze zákazu provádět mýtní úmyslnou těžbu v porostech mladších 80 let v uvedených hospodářských souborech a porostních skupinách, dále výrokem C. byla povolena výjimka v rámci schválení plánu podle § 48a odst. 2 písm. e) lesního zákona prodloužení lhůty pro zalesnění a zajištění lesních porostů podle § 31 odst. 6 lesního zákona a výrokem D. bylo rozhodnuto o uložení opatření odchylných od ustanovení lesního zákona v rámci schválení plánu podle § 48a odst. 1 písm. g) lesního zákona. Účastníkem řízení podle § 27 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „správní řád“), byly Lesy České republiky, s.p., zastoupené Lesní správou Litvínov.

Žaloba

2. Žalobce v žalobě uvedl, že napadené rozhodnutí bylo vydáno v rozporu s § 4 odst. 3 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny (dále jen „ZOPK“), ze kterého vyplývá, že ke schválení LHP bylo zapotřebí souhlasné stanovisko orgánu ochrany přírody a krajiny. Vzhledem k tomu, že LHC se překrývá také s Evropsky významnou lokalitou Východní Krušnohoří (dále jen „EVL“) bylo rovněž nutno v rámci řízení o vydání závazného stanoviska provést hodnocení důsledků LHP podle § 4 odst. 4 ZOPK. Jediné stanovisko orgánu ochrany přírody, které bylo vydáno, bylo nesouhlasné, a to z důvodu, že nebylo možno vyloučit negativní vliv na EVL. Za této situace nemohl žalovaný LHP schválit. Cenné porosty v tomto území jsou v posledních letech nezhodně poškozovány nevhodným lesním hospodařením, na které ochrana přírody dosud adekvátně nedokázala reagovat.
3. Žalobce se popsal jako spolek s celorepublikovou působností zaměřený na ochranu životního prostředí, včetně ochrany přírody a krajiny. Při své činnosti kromě jiného připomínkuje návrhy zákonů, jedná s politiky a orgány výkonné moci, připravuje odborné publikace, informuje veřejnost, pořádá veřejné akce atd. Mimo jiné se dlouhodobě zasazuje o šetrnější hospodaření v lesích a také o jejich důslednější ochranu. V žalobě podrobně popsal aktivity související s ochranou lesů, včetně lesů na území Krušných hor.
4. Napadeným rozhodnutím byl žalobce zkrácen na svém právu na příznivé životní prostředí, neboť uvedené rozhodnutí počítá s kácením ve starých porostech LHC, ačkoliv k tomu nebyly splněny zákonné podmínky. Žalobci bylo rozhodnutí doručeno dne 16. 5. 2025 na základě jeho žádosti o poskytnutí informací podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím (dále jen „InfZ“).
5. Vyjádření orgánu ochrany přírody v protokolu o závěrečném šetření LHP je nutné odmítnout, neboť jím LHP orgán ochrany přírody neschválil, ale vzal „na vědomí“ schválení LHP, a dále protokol o závěrečném šetření nemůže nahradit závazné stanovisko. Z judikatury i odborné literatury vyplývá, že závazné stanovisko podle § 4 odst. 3 ZOPK není závazným stanoviskem podle § 149 správního řádu, ale samostatným rozhodnutím

podle § 4 odst. 3 ZOPK. Sdělení do protokolu nelze kvůli procedurálním, formálním i obsahovým nedostatkům považovat za závazné stanovisko k návrhu LHP. I když stanovisko orgánu ochrany přírody podle § 4 odst. 3 ZOPK není závazným stanoviskem, neznamená to, že by nebylo pro orgán státní správy lesů závazné. Ten neměl LHP schválit a osoba zúčastněná na řízení měla předložit upravený návrh.

6. Pokud by měl soud za to, že stanovisko orgánu ochrany přírody uvedené v protokole o závěrečném šetření je závazným stanoviskem, pak žalobce uvedl, že postrádá výrokovou část, odpovídající odůvodnění i formu. Dále neodpovídá ani požadavkům na posouzení podle čl. 6 odst. 3, odst. 4 Směrnice Rady 92/43/EHS ze dne 21. 5. 1992 Sb., o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin. Již na základě samotného návrhu LHP nebylo možné významný vliv na EVL vyloučit, a to z důvodu celkové výše těžeb a faktu, že řada výrazných těžebních zásahů měla být umísťována do nejstarších lesních porostů, a to včetně 17. věkového stupně, kde se dokonce v některých případech předpokládalo domýcení starých porostů. Ze sdělení v protokolu vůbec nevyplývá, že by se orgán ochrany přírody zabýval otázkou kumulativního vlivu těžeb, tj. společně s těžbami uskutečňovanými v dalších lesních hospodářských celcích. Svá tvrzení podložil žalobce analýzou Zhodnocení stavu a dostatečnosti ochrany bukových porostů, návrh na zajištění ochrany bukových porostů Krušných hor, který zpracovala Agentura ochrany přírody a krajiny České republika.
7. V doplnění žaloby ze dne 16. 7. 2025 uvedl, že pokud by snad mělo být nesouhlasné závazné stanovisko považováno za závazné stanovisko podle § 149 správního řádu, tak by napadené rozhodnutí bylo vydáno v rozporu s § 149 odst. 1 správního řádu, podle kterého má být závazné stanovisko závazné pro výrokovou část rozhodnutí.

Vyjádření žalovaného k žalobě

8. Žalovaný k výzvě soudu předložil správní spis a písemné vyjádření k žalobě, v němž navrhl její zamítnutí pro nedůvodnost.
9. Dle jeho názoru bylo možno ponechat jednotlivé kolize konkrétních záměrů lesnických prací na konkrétních místech v LHC s ochranou EVL až na úrovni těchto konkrétních záměrů. Na koncepční úrovni představované LHP nelze vždy stanovit konkrétní podmínky pro každou část lesního hospodářského celku, které by garantovaly nepoškození rozlehlé EVL. Neschválení LHP by za těchto okolností bylo nepřiměřeně omezujícím postupem vůči vlastníku LHC. Souhlas či nesouhlas orgánu ochrany přírody podle § 4 odst. 3 ZOPK byl jako závazné stanovisko označen od počátku tohoto zákona, tj. od 1. 6. 1992. Zákonodárce v té době nemohl nijak předvídat právní formu závazných stanovisek v současném správní řádu, která je navíc pro tuto kompetenci orgánů ochrany přírody nepatřičná vzhledem k vyloučení aplikace správního řádu na postup při schvalování LHP. V současném znění § 4 odst. 3 ZOPK je již nevhodný termín závazné stanovisko nahrazen pojmem souhlas. Žalovanému se tedy jeví z hlediska formy dostatečné, že orgán ochrany přírody vyjádřil svůj odůvodněný souhlas se schválením LHP formou vyjádření do protokolu o závěrečném šetření.
10. V reakci na doplnění žaloby uvedl, že lesní hospodářský plán lze vydat pouze se souhlasem orgánu ochrany přírody, což ovšem nevyplývá z § 149 správního řádu, ale přímo z § 4 ZOPK a § 27 odst. 1 věty druhé lesního zákona. LHP představuje koncepci lesního hospodaření a obsahuje podmínky, díky nimž bylo možné s touto koncepcí z hlediska ochrany EVL

Shodu s prvopisem potvrzuje: I. T.

souhlasit. Jednotlivé lesnické práce realizované za podmínek lesního hospodářského plánu jsou na úrovni záměrů, k nimž orgán ochrany přírody vydává individuální povolení či zákazová rozhodnutí podle § 45c odst. 2 ZOPK.

Vyjádření osoby zúčastněné na řízení

11. Osoba zúčastněná na řízení k věci uvedla, že jí svědčí právo hospodařit s určeným majetkem, který je ve vlastnictví České republiky a ohledně tohoto majetku vykonává práva vlastníka. Jako vlastník lesa je povinna hospodařit podle LHP.
12. Při zpracování LHP vydal prvně orgán ochrany přírody nesouhlasné stanovisko, a to částečně na základě nesprávné interpretace některých navržených opatření a částečně na základě pochybnosti, zda by některé navržené zásahy nemohly negativně ovlivnit zájmy ochrany přírody. Po zpracování požadavků a vysvětlení opatření v závěrečném protokolu dne 20. 7. 2021 udělil orgán ochrany přírody souhlas se schválením LHP. Osoba zúčastněná na řízení vnímá případnou změnu stávajícího LHP jako neoprávněný zásah do práv, která byla nabyta v dobré víře, včetně práv majetkových, neboť osoba zúčastněná na řízení plně hradila zpracování LHP, který by musel být v polovině své platnosti přepracován. Případný zásah do LHP téměř v polovině jeho platnosti je též v rozporu se zásadou legitimního očekávání.
13. Dále osoba zúčastněná na řízení zpochybnila aktivní legitimaci žalobce jako nevládního ekologického spolku, který nebyl účastníkem řízení, a namítla rovněž opožděnost žaloby.

Posouzení věci soudem

14. Napadené rozhodnutí žalovaného soud přezkoumal v řízení podle části třetí hlavy druhé prvního dílu zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), který vychází z dispoziční zásady vyjádřené v § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 věte druhé a třetí a v § 75 odst. 2 věte první s. ř. s. Z této zásady vyplývá, že soud přezkoumává zákonnost rozhodnutí správního orgánu pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během dvouměsíční lhůty po oznámení napadeného rozhodnutí podle § 72 odst. 1 věty první s. ř. s. Povinností žalobce je proto tvrdit, že rozhodnutí správního orgánu nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení, a toto tvrzení zdůvodnit. Nad rámec žalobních bodů musí soud přihlídnout toliko k vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu nebo které vyvolávají nicotnost napadeného rozhodnutí podle § 76 odst. 2 s. ř. s. Takové nedostatky však v projednávané věci nebyly zjištěny.
15. Soud se nejprve musel zabývat splněním podmínek řízení, a to mimo jiné tím, zda byla žaloba podána včas, osobou k tomu oprávněnou a napadené rozhodnutí je přezkoumatelné ve správním soudnictví.
16. Podle nálezu Ústavního soudu ze dne 26. 1. 2021, sp. zn. Pl. ÚS 22/17, podmínkou pro procesní legitimaci k podání žaloby podle § 65 odst. 1 s. ř. s. není účastenství ve správním řízení. To, zda ke zkrácení práv žalobce správním rozhodnutím došlo, nebo ne, není otázkou procesní legitimace, ale legitimace věcné, resp. otázkou důvodnosti správní žaloby. Tyto závěry jsou v souladu nejen s názory právní nauky, ale rovněž s přístupem Nejvyššího správního soudu, podle něhož ve vztahu k § 65 odst. 1 s. ř. s. aktivní žalobní legitimace ve správním soudnictví není podmíněna účastenstvím v předcházejícím správním řízení, resp. řízení, jehož výsledkem bylo právě napadené rozhodnutí žalovaného (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 4. 2014 č. j. 7 As 30/2014-26). Osoby, které mají za

Shodu s prvopisem potvrzuje: I. T.

to, že byly na svých právech dotčeny rozhodnutím správního orgánu, jsou tak procesně legitimovány k podání správní žaloby (§ 65 odst. 1 s. ř. s.), byť nebyly účastníky předcházejícího správního řízení.

17. Obsah práva za příznivé životní prostředí obecně vymezil Ústavní soud v nálezu sp. zn. Pl. ÚS 44/18, kde vyslovil: *„Jádrem práva na příznivé životní prostředí podle čl. 35 odst. 1 je zejména možnost každého domáhat se zákonem stanoveným způsobem ochrany přirozených environmentálních podmínek své existence a udržitelného rozvoje, s čímž koresponduje pozitivní závazek státu střežit zděděné přírodní bohatství, dbát o šetrné využívání přírodních zdrojů a chránit přírodního bohatství (preambule a čl. 7 Úst). Pozitivní závazek státu tedy mimo jiné spočívá v ochraně proti zásahu do životního prostředí v takové míře, která by znemožňovala realizaci základních životních potřeb člověka.“*
18. Dle čl. 41 Listiny základních práv a svobod (dále jen „Listina“) se lze práv spadajících pod čl. 35 Listiny dovolávat pouze v mezích zákonů, které toto právo provádějí. Právo na příznivé životní prostředí tak musí být upřesněno prováděcím zákonem. Tímto zákonem je bezesporu také ZOPK, který umožňuje tzv. ekologickým spolkům účast v některých řízeních dotýkajících se ochrany přírody a krajiny a zároveň vymezuje rozsah práva na příznivé životní prostředí ve smyslu čl. 35 Listiny ve spojení s čl. 41 Listiny.
19. Spolky založené za účelem ochrany přírody a krajiny se mohou dovolávat obecně práva na příznivé životní prostředí tak, jak jej vymezuje čl. 35 Listiny. Nikoliv pouze dle ZOPK, ale také podle jiných právních předpisů. Nejvyšší správní soud již dříve judikoval, že spolky mohou hájit zájmy chráněné zákonem o ochraně přírody a krajiny také širěji. V rozsudku ze dne 5. 10. 2017, č. j. 7 As 303/2016-42, uvedl, že *„taková ochrana může spočívat i v hájení jiných zájmů, je-li jejich spojitost se zájmy ochrany přírody a krajiny chráněnými zákonem o ochraně přírody a krajiny zjevná.“*
20. Les je podle § 3 odst. 1 písm. b) ZOPK považován za významný krajinný prvek. Vzhledem k možným významným zásahům do lesa, a tím i krajiny a přírody, se před vydáním lesního hospodářského plánu podle lesního zákona vyžaduje podle § 4 odst. 3 ZOPK souhlas orgánu ochrany přírody (do 31. 12. 2023 závazné stanovisko).
21. Žalobce je spolkem s celorepublikovou působností, mezi jehož základní účely dle stanov patří ochrana přírody a krajiny, která je hlavním posláním spolku, ochrana životního prostředí včetně ochrany zdraví a kvality života či ochrana a podpora šetrného využívání přírodních zdrojů.
22. Žalobce v podané žalobě dle soudu přesvědčivě předestřel obsah své činnosti i vazbu k území dotčenému LHP. Z obsahu žaloby je dle soudu zřejmé tvrzení o zkrácení na právu na příznivé životní prostředí. Soud dodává, že otázka skutečného zkrácení na žalobcových právech je otázkou důvodnosti žaloby, která s procesní žalobní legitimací nesouvisí a bude posouzena dále.
23. Následně soud konstatuje, že rozhodnutí, kterým byl schválen LHP podle § 27 odst. 1 lesního zákona, je rozhodnutím podle § 65 odst. 1 s. ř. s., neboť se jím stanoví práva a povinnosti vlastníkovu lesa (srov. rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 10. 1. 2006, č.j. 11 Ca 230/2004-22). Lesní hospodářský plán reguluje hospodaření vlastníka v lese, včetně stanovení limitů maximální výše těžby, které umožňují ve stanovené části vytěžit stanovený objem dřeva (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 9. 2016, č.j. 1 As 287/2015-51). Napadené rozhodnutí je tedy přezkoumatelné správním soudem.

Shodu s prvopisem potvrzuje: I. T.

24. Určením počátku plynutí lhůty k podání žaloby žalobci, jenž nebyl (správně) účastníkem řízení, se správní soudy opakovaně zabývaly a naznaly, že je stejný jako v případě opomenutého účastníka správního řízení. V této souvislosti se Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 25. 6. 2014, č. j. 1 Afs 52/2014-38, odvolal na závěry rozsudku rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 2. 2009 č. j. 2 As 25/2007-118, č. 1838/2009 Sb. NSS: *„Je-li účastník řízení, jehož práva, právem chráněné zájmy či povinnosti byly rozhodnutím dotčeny[...] opomenut při oznámení rozhodnutí, nastane fikce oznámení rozhodnutí k okamžiku, k němuž je bezpečně a bez rozumných pochyb zjištěno, že opomenutý účastník seznal úplný obsah rozhodnutí co do jeho identifikačních znaků i věcného obsahu, zásadně tedy rovnocenně tomu, jako by mu bylo rozhodnutí řádně oznámeno.“* Lhůta pro podání správní žaloby osobám, kterým se rozhodnutí nedoručuje, se tedy odvíjí od okamžiku, kdy se mohly seznámit s jeho úplným obsahem (bod 16 rozsudku č. j. 1 Afs 52/2014-38; shodně rozsudky Nejvyššího správního soudu č. j. 5 Afs 10/2011-94 ze 17. 6. 2011, č. j. 1 Afs 289/2020-20 ze 17. 9. 2020, bod 9, nebo rozsudek č. j. 2 As 266/2019-3 z 18. 3. 2021, bod 19). Žalobce se s obsahem napadeného rozhodnutí seznámil dne 16. 5. 2025, jak vyplývá z e-mailu, kterým bylo žalobci na základě jeho žádosti podle InfZ rozhodnutí poskytnuto. Vzhledem k tomu, že žaloba byla podána dne 1. 7. 2025, soud konstatuje, že dvouměsíční lhůta k podání žaloby podle § 72 odst. 1 s. ř. s. byla zachována.
25. Soud tedy mohl přistoupit k věcnému posouzení žaloby, přičemž na tomto místě předeseílá, že po přezkoumání skutkového a právního stavu a po prostudování obsahu předloženého správního spisu dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.
26. Z obsahu správního spisu soud zjistil následující podstatné skutečnosti. Osoba zúčastněná na řízení podala žádost ze dne 26. 2. 2021, kterou předložila žalovanému ke schválení návrh lesního hospodářského plánu pro lesní hospodářský celek Litvínov a lesní hospodářský celek Telnice s platností od 1. 1. 2021 do 31. 12. 2030. Odbor životního prostředí a zemědělství, oddělení životního prostředí žalovaného, vydal dne 30. 4. 2021 jako interní sdělení Závazné stanovisko orgánu ochrany přírody podle § 4 odst. 3 ZOPK s tím, že se jedná nesouhlasné závazné stanovisko podle § 149 správního řádu. V odůvodnění k jednotlivým zájmům ochrany přírody a krajiny bylo vždy uvedeno čím a jak plánovaný LHP zasahuje zájmy ochrany přírody a krajiny a zda je s jejich ochranou v rozporu. K maloplošným zvláště chráněným územím (dále jen „MZCHÚ“) bylo mimo jiné uvedeno, že: *„Konkrétní hospodářské zásahy navržené a umístěné v MZCHÚ byly předem v detailu konzultovány, přičemž se podařilo odstranit většinu výraznějších nesouladů. V souhrnu tak v LHP navržené hospodářské zásahy nejsou v rozporu se zachováním a neohrožením příznivého stavu předmětů ochrany uvedených ZCHÚ.“*
27. Ke geograficky nepůvodním dřevinám (dále jen „GND“) bylo mimo jiné uvedeno: *„Upozorňujeme však na nepřesnosti a nedostatky v LHP, kdy rámcové směrnice uvedenými podíly GND neodpovídají kapitole 6.5.6 a rámcové směrnice HS 73 pro chráněná území obsahuje např. zalesnění modřínem. To je nezbytné opravit. V rámci LHP je navrhováno konkrétní zalesnění GND z umístěné těžby, je však třeba upozornit, že údaje v textové části v přílohových tabulkách neodpovídají údajům v hospodářské knize, nezahrnují všechny návrhy zalesnění GND, opět tyto by měly být dány do souladu.“*
28. K ochraně Natura 2000 bylo mimo jiné uvedeno: *„Významným rizikovým faktorem jsou i termíny provádění lesních prací v místech výskytu tetřívka a stavby a technické provedení oplocenek. Přestože LHP není dokumentem natolik podrobným, jde o klíčový koncepční dokument zabývající se lesním hospodařením v ptačí oblasti, které je pro budoucí existenci druhů*

Shodu s prvopisem potvrzuje: I. T.

rozhodující. Zároveň většina oplocenek nesplňuje minimální požadavky na snížení rizika kolizí tetřívka či jiných živočišných druhů a lesní práce jsou i v nejceněnějších částech ptačí oblasti často prováděny v nevhodnou dobu. Proto je vhodné i tyto otázky v LHP uvést. Při hodnocení možného vlivu na ptačí oblast dle § 4 odst. 4 ZOPK v rámci vydávání závazného stanoviska k LHP bylo jedno z klíčových hledisek zohlednění a zapracování výše uvedených dokumentů v rámci LHP. Podrobné požadavky byly sděleny v předběžné informaci. Lze konstatovat, že tyto nebyly dodrženy. ...Lze shrnout, že ačkoli LHP sám navrhuje řadu pozitivních opatření pro tetřívka obecného, řadu jiných ignoruje a u části z nich jde i proti nim. Není tak možné vyloučit možný významně negativní vliv koncepce na ptačí oblast.“

29. K EVL bylo mimo jiné uvedeno: „Mezi lesy s nejvyšší hodnotou patří lesy nejstarších věkových kategorií, což platí i pro EVL. Na tyto porosty je vázána nejvyšší diverzita druhů i procesů. Jelikož lesní hospodářský plán nemůže postihnout všechny aspekty spojené s hospodařením v nejceněnějších porostech, navrhoval úřad zachování dosavadní praxe, tedy individuální projednání před samotným provedením zásahu u nejceněnějších porostů, za ně lze považovat porosty 13 – 17 věkového stupně. Tato informace měla být obsažena v LHP, ideálně v poznámce v HK či na jiném vhodném místě. K tomu nedošlo. ...Po posouzení v LHP navržených a výše nastíněných činností v EVL dospěl úřad k závěru, že není možné vyloučit možný významně negativní vliv navržených zásahů na EVL.“
30. K lesu jako významnému krajinnému prvku bylo v závazném stanovisku mimo jiné uvedeno: „Jak již bylo uvedeno u evropsky významných lokalit, patří obecně mezi lesy s nejvyšší hodnotou lesy nejstarších věkových kategorií, což platí i pro lesy mimo územní ochranu. Proto i u nich požadoval OOP předchozí projednání klíčových zásahů, tedy zejména obnovení těžby. ...Zejména intenzivní těžební zásahy u starých porostů by mohly vést k situacím předjímaným v ustanovení § 4 odst. 2 zákona, tedy k porušení zde definované ochrany významného krajinného prvku les.“
31. Závěrem je v nesouhlasném závazném stanovisku mimo jiné uvedeno: „Rozhodující pro tento závěr byla zejména nemožnost vyloučení možného významně negativního vlivu na příznivý stav předmětu ochrany Ptačí oblasti Východní Krušné hory a Evropsky významné lokality Východní Krušné hory a Evropsky významné lokality Východní Krušnohoří, a to z pohledu intenzity navržených zásahů, jejich umístění i možných důsledků na změnu druhového složení chráněných biotopů. V případě úpravy a doplnění ve stanovisku uvedených požadavků, je možné opětovně vyhodnotit soulad a vydat nové závazné stanovisko.“
32. Ve spise se dále nachází Zápis z jednání ohledně nesouhlasného stanoviska na LHC Litvínov a LHC Telnice ze dne 7. 6. 2021, kde je mimo jiné uvedeno, že v rámci diskuse byly vypořádány připomínky, které byly důvodem nesouhlasných stanovisek.
33. Dále je ve spise založen Protokol k závěrečnému šetření ke schválení LHP na LHC Litvínov ze dne 20. 7. 2021, kde je mimo jiné uvedeno: „OOP vydal k návrhu LHP negativní závazné stanovisko, protože nebylo možno vyloučit negativní vliv navrhovaných hospodářských činností na ptačí oblast a evropsky významnou lokalitu. Po doplnění návrhu LHP bere schválení LHP na vědomí s výhradou, že možné dopady hospodářské činnosti v mezích LHP budou projednávány v samostatném řízení podle § 66 ZOPK zahajovaného z moci úřední, popř. v řízení podle § 45c odst. 2 ZOPK zahajovaného na žádost vlastníka. Konkrétně jde o zalesňování otevřených ploch v ptačí oblasti Východní Krušné hory a objem úmyslné těžby mýtní v EVL Východní Krušnohoří, např. v porostech uvedených příkladmo v závazném stanovisku č.j. KUUK/053898/2021/ZPZ/LP-269. OOP zároveň konstatuje, že v souladu se závěry

Shodu s prvopisem potvrzuje: I. T.

pracovního jednání z 7. 6. 2021 byly do HK doplněny informace o opatřeních plánovaných v ptačí oblasti a vymezení tetřívčích center, nutnosti projednávat v těchto místech zásahy jednotlivě s OOP, informace o připravované PP Pekelské údolí, do textové části požadavky na management mrtvého dřeva. V textové části bude dále opravena informace o možnosti vysazovat GND v případě opakované výsadby a budou doplněny informace o ZCHD v revíru Zámecké. S uvedenou výhradou následného řešení uvedených otázek hospodaření v ptačí oblasti a evropsky významné lokality ve zvláštním řízení podle ZOPK OOP nemá námitek ke schválení LHP v podobě projednané při závěrečném šetření. Připomínky a podmínky závazných stanovisek a vyjádření zařízení akceptoval a zpracoval do LHP.“

34. Na věc dopadají následující ustanovení právních předpisů.
35. Podle § 27 odst. 1 lesního zákona vlastník lesa, který je povinen hospodařit podle plánu (§ 24 odst. 3), je povinen předložit návrh plánu ke schválení orgánu státní správy lesů ve dvou vyhotoveních nejpozději do 60 dnů po skončení platnosti předchozího plánu. Orgán státní správy lesů plán schválí, pokud není v rozporu s tímto zákonem a ostatními právními předpisy. Jedno vyhotovení schváleného plánu zůstává založeno u místně příslušného orgánu státní správy lesů, který uhradí náklady na pořízení jedné kopie.
36. Podle § 27 odst. 6 lesního zákona na řízení o schvalování plánů nebo povolování jejich změn se nevztahují obecné předpisy o správním řízení, s výjimkou rozhodování o námitkách podle odst. 3. V řízení o námitkách je účastníkem vlastník lesa a zpracovatel plánu.
37. Podle § 4 odst. 3 ZOPK (ve znění účinném do 31. 12. 2023) závazné stanovisko orgánu ochrany přírody z hlediska tohoto zákona je také nezbytné ke schválení lesních hospodářských plánů a protokolárnímu předání lesních hospodářských osnov, k odlesňování a zalesňování pozemků nad 0,5 ha a k výstavbě lesních cest a lesních melioračních systémů. K pěstebním a těžebním zásahům v lesích prováděným v souladu s lesním hospodářským plánem nebo protokolárně převzatou lesní hospodářskou osnovou a při nahodilé těžbě se závazné stanovisko orgánu ochrany přírody nevyžaduje. Závazné stanovisko ke schválení lesních hospodářských plánů a protokolárnímu předání lesních hospodářských osnov se vydává na žádost příslušného orgánu státní správy lesů. K závazným stanoviskům vydaným po lhůtě 60 dnů od doručení žádosti příslušnému orgánu ochrany přírody se nepřihlíží. Požádá-li vlastník o předběžnou informaci podle § 90 odst. 24 o podmínkách vydání souhlasného závazného stanoviska ke schválení lesního hospodářského plánu, příslušný orgán tuto informaci poskytne zpravidla ke dni konání základního šetření, nejpozději do 60 dnů od obdržení žádosti.
38. Podle § 4 odst. 4 ZOPK (ve znění účinném do 31. 12. 2023) orgán ochrany přírody posuzuje v rámci závazného stanoviska podle odst. 3 dotčení zájmů chráněných podle částí druhé až páté tohoto zákona. Navrhované využití nepůvodních druhů dřevin v rámci lesních hospodářských plánů a lesních hospodářských osnov posuzuje tak, aby nedošlo k poškození přírodních stanovišť v jejich přirozeném areálu rozšíření nebo původních druhů rostlin anebo živočichů; v případě modřínu opadavého a douglasky tisolisté se jejich využití v lesích mimo území chráněná podle části třetí nebo čtvrté tohoto zákona řídí jiným právním předpisem.
39. Podle § 90 odst. 1 věta druhá ZOPK souhlasy a závazná stanoviska vydávaná podle tohoto zákona jako podklad pro rozhodnutí podle zvláštního právního předpisu jsou závazným stanoviskem podle správního řádu.

Shodu s prvopisem potvrzuje: I. T.

40. Podle § 11 odst. 1 vyhlášky č. 84/1996 Sb., o lesním hospodářském plánování (ve znění účinném do 31. 12. 2022, dále jen „vyhláška“), v případech, hrozí-li střet zájmů oprávněných osob, se koná základní šetření, v jehož rámci mohou právnické a fyzické osoby a orgány státní správy uplatnit své připomínky a požadavky na zpracování plánu. V rámci základního šetření mohou být předběžně navrhovány a odsouhlasovány výjimky podle § 31 odst. 2 a § 33 odst. 4 lesního zákona a rámcové směrnice hospodaření.
41. Podle § 11 odst. 2 vyhlášky při závěrečném šetření schvalující orgán státní správy lesů prověří v lesních porostech jakým způsobem se zpracovatel plánu ve schvalovaném plánu vyrovnal s oprávněnými požadavky dotčených orgánů a osob, prověří správnost zjištění stavu lesa a zejména způsob a správnost odvození závazných ustanovení plánu.
42. Podle § 11 odst. 5 vyhlášky v rozhodnutí o schválení plánu uvede orgán státní správy lesů závazná ustanovení plánu podle § 24 odst. 2 a povolení výjimek podle § 31 odst. 2 a § 33 odst. 5 lesního zákona, dále uvede, jakým způsobem se schválený plán vypořádal s oprávněnými požadavky dotčených orgánů a právnických a fyzických osob.
43. Nejprve se soud zabýval formou závazného stanoviska podle § 4 odst. 3 ZOPK, které je vydáno na žádost orgánu státní správy lesů. Dle soudu podkladové stanovisko splňuje kritéria závazného stanoviska podle § 149 odst. 1 správního řádu, nejedná se totiž o samostatné rozhodnutí, ale o podklad rozhodnutí, což je určujícím kritériem (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 11. 2012, č. j. 4 As 52/2012-26). Neuplatní se již názor Nejvyššího správního soudu vyslovený v rozsudku ze dne 12. 8. 2009, č. j. 3 As 48/2008-113, že závazné stanovisko je schopno samostatně zasáhnout právní sféru osoby, neboť došlo novelou č. 349/2009 Sb. ke změně § 4 odst. 3 a doplnění § 4 odst. 4 ZOPK, podle kterých se nově závazné stanovisko vydává na žádost orgánu státní správy lesů, a slouží jako podklad pro schválení lesních hospodářských plánů.
44. Závazné stanovisko podle § 4 odst. 3 ZOPK musí tedy splňovat požadavky na formu a odůvodnění podle § 149 odst. 2 ZOPK. Na druhou stranu nelze aplikovat ustanovení týkající se vázanosti závazným stanoviskem či upravující přezkum závazného stanoviska podle § 149 odst. 6 a 7 správního řádu, neboť lesní zákon výslovně použitelnost obecných předpisů o správním řízení vyloučil. To však neznamená, že by mohl orgán státní správy lesů závazné stanovisko orgánu ochrany přírody ignorovat.
45. Na schvalování lesního hospodářského plánu se uplatní § 177 odst. 1 správního řádu, podle kterého se základní zásady činnosti správních orgánů uvedené v § 2 až § 8 použijí při výkonu veřejné správy i v případech, kdy zvláštní zákon stanoví, že se správní řád nepoužije, ale sám úpravu odpovídající těmto zásadám neobsahuje. A dále se aplikuje § 2 odst. 4 správního řádu, podle kterého správní orgán dbá, aby přijaté řešení bylo v souladu s veřejným zájmem a aby odpovídalo okolnostem daného případu.
46. Veřejný zájem na ochraně přírody a krajiny je při schvalování lesního hospodářského plánu povinen orgán státní správy lesů zohlednit a své rozhodnutí řádně odůvodnit. To ostatně vyplývá i z § 27 odst. 1 lesního zákona, podle kterého orgán státní správy lesů plán schválí, pokud není v rozporu s lesním zákonem a ostatními právními předpisy, mezi které patří i ZOPK. Soud si je vědom toho, že většina odborné literatury uvádí, že je orgán státní správy lesů vázán závazným stanoviskem do té míry, že pro tuto překážku lesní hospodářský plán schválit nemůže [JELÍNKOVÁ, J. *Zákon o ochraně přírody a krajiny. Praktický komentář.*, Systém ASPI, Wolters Kluwer; FLORA, M, STANĚK, J., PRŮCHOVÁ, I., *Lesní zákon. 1. vydání.*, Praha: C. H. Beck, 2022, s. 284; Vomáčka V., Knotek J., Konečná M., Hanák J.,

Dienstbier F., Průchová I., *Zákon o ochraně přírody a krajiny, 1. vydání*, C. H. Beck, 2018, k § 4 odst. 3].

47. Soud má však za to, že si lze představit situace, ve kterých budou požadavky orgánu ochrany přírody mimo jeho pravomoc, což může vést orgán státní správy lesů k rozhodnutí o schválení lesního hospodářského plánu i přes nesouhlas orgánu ochrany přírody [srov. DVOŘÁK, P. *Lesní zákon: Komentář*. [Systém ASPI]. Wolters Kluwer., k § 27, rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 7. 3. 2016, č.j. 8 A 51/2011-61].
48. Orgán ochrany přírody by měl připomínky a požadavky z hlediska zájmů ochrany přírody a krajiny uplatnit již při základním šetření (§ 11 odst. 1 vyhlášky), aby zpracovatel LHP tyto požadavky mohl do plánu zapracovat. Při vydávání závazného stanoviska ke schválení LHP by již požadavky orgánu ochrany přírody v plánu měly být zapracovány (shodně JELÍNKOVÁ, J. *Zákon o ochraně přírody a krajiny. Praktický komentář*, Systém ASPI. Wolters Kluwer.). Za účelem zjištění požadavků a připomínek orgánu ochrany přírody může vlastník lesa také dopředu požádat o předběžnou informaci, což se v projednávaném případě stalo, jak ze závazného stanoviska vyplývá. Vlastník LHC měl možnost plánovaný lesní hospodářský plán upravit ještě před vydáním závazného stanoviska.
49. Pokud je vlastníkem lesa předložený návrh lesního hospodářského plánu zpracován tak, že bez věcného zdůvodnění ignoruje připomínky a požadavky na zpracování lesního hospodářského plánu, uplatněné právníky nebo fyzickými osobami a orgány státní správy podle § 26 odst. 3 lesního zákona, tedy i orgánem ochrany přírody a krajiny, orgán státní správy lesů předložený návrh lesního hospodářského plánu neschválí, uvede důvody, pro které návrh neschválil, a současně stanoví přiměřenou lhůtu, ve které musí vlastník lesa předložit ke schválení upravený, popřípadě doplněný návrh lesního hospodářského plánu (viz FLORA, M., STANĚK, J., PRŮCHOVÁ, I. *Lesní zákon. 1. vydání*, Praha: C. H. Beck, 2022; rozsudky Městského soudu v Praze ze dne 7. 3. 2016, č. j. 8 A 51/2011-6, ze dne 23. 10. 2014, č. j. 9 A 246/2010-66).
50. Uvedeným způsobem ovšem žalovaný nepostupoval, neboť místo toho svolal jednání ohledně nesouhlasného stanoviska dne 7. 6. 2021 a následně závěrečné šetření dne 20. 7. 2021. Z vyjádření orgánu ochrany přírody není při těchto úkonech zřejmé, zda a jaké připomínky a požadavky byly vypořádány a zda byl vůbec LHP podle nich upraven a v jakém rozsahu. Naopak se z nich také podává, že byl orgánu ochrany přírody a krajiny učiněn příslib do budoucna ohledně respektu k jeho připomínkám a požadavkům. Co do obsahu nemůže vyjádření při závěrečném šetření orgánu ochrany přírody nahradit odůvodněný nesouhlas vyjádřený v závazném stanovisku ze dne 30. 4. 2021 (obdobně např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 3. 2025, č. j. 8 As 71/2024-105, odst. 134). Vyjádření při závěrečném šetření převzal žalovaný bez dalšího do svého rozhodnutí. Uvedené tedy vede k jednoznačnému závěru, že žalovaný nepostupoval tak, jak stanoví lesní zákon a vyhláška, a dále zatížil své rozhodnutí nepřezkoumatelností pro nedostatek důvodů, neboť není zřejmé, proč schválil LHP i přes nesouhlasné stanovisko orgánu ochrany přírody, které připomínky a požadavky byly přijaty, zapracovány a jakým způsobem.
51. Na základě shora uvedeného soud konstatuje, že svým nesprávným procesním postupem žalovaný zatížil své rozhodnutí podstatnou vadou, která mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé podle § 76 odst. 1 písm. c) s. ř. s., a navíc zatížil své rozhodnutí nepřezkoumatelností pro nedostatek důvodů podle § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s., neboť

z odůvodnění napadeného rozhodnutí není zřejmé, jak byly připomínky a námitky orgánu ochrany přírody a krajiny vyjádřené v závazném stanovisku ze dne 30. 4. 2021 vypořádány.

52. S ohledem na výše uvedené skutečnosti soud rozhodl bez jednání a výrokem I. rozsudku napadené rozhodnutí žalovaného podle § 76 odst. 1 písm. a) a c) s. ř. s. zrušil a věc vrátil žalovanému podle § 78 odst. 4 s. ř. s. k dalšímu řízení, v němž bude podle § 78 odst. 5 s. ř. s. vázán právním názorem, který vyslovil soud v tomto zrušujícím rozsudku.
53. Výrok II. rozsudku o náhradě nákladů řízení byl stanoven na základě § 60 odst. 1 věty první s. ř. s., podle kterého, nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobce měl ve věci úspěch, má proto právo na náhradu nákladů řízení, a soud tudíž žalovanému uložil zaplatit mu do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku náhradu nákladů řízení o předmětné žalobě v celkové výši 13 140 Kč. Tato částka sestává z částky 3 000 Kč za zaplacený soudní poplatek, dále z částky 9 240 Kč za 2 úkony právní služby uskutečněné právním zástupcem žalobce (advokátem) po 4 620 Kč podle § 7, § 9 odst. 5 vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (dále jen „AT“), a to převzetí a příprava zastoupení - dle § 11 odst. 1 písm. a) AT, podání žaloby - dle § 11 odst. 1 písm. d) AT, dále z částky 900 Kč za s tím související 2 režijní paušály po 450 Kč podle § 13 odst. 1, odst. 4 AT.
54. Výrokem III. rozsudku pak soud rozhodl o tom, že osoba zúčastněná na řízení nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť jí soudem nebyla uložena žádná povinnost, v souvislosti s níž by jí náklady vznikly, a žalobce, proti němuž bránila své právo, byl ve věci úspěšný (§ 60 odst. 5 s. ř. s.).

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, sídlem Moravské náměstí 611/6, 657 40 Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu

a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti **musí** být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Shodu s prvopisem potvrzuje: I. T.

Ústí nad Labem 26. května 2026

JUDr. Petr Černý, Ph.D. v.r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje: I. T.